

[Wilhelm]

pågældende f. eks. adskillige gange var dømt ved arbejdsretten. Nu vel, den har ikke kompetence til at idømme frihedsstraffe, endnu da, men lad os så tage en, der dømmes på politiets udsagn for at have deltaget i demonstrationerne ved Byggeren.

Omvendt kan man måske nok spørge, om det ikke i almindeligt omdømme gør en person uværdig til medlemskab, at den pågældende tager sig to gange betalt for rejser til Bruxelles eller hæver rejsegodtgørelse for udgifter, som aldrig har været afholdt, for nu blot at nævne et par af de mere beskedne eksempler.

Vi mener, at den eneste måde, hvorpå der kan sikres mod flertalsmisbrug og vilkårligheder, er ved at gøre den slags sager til en sag mellem den valgte og hans vælgere. Heri ligger ingen bagatellisering af spirituskørsel, som efter vores mening er en overordentlig alvorlig tilsidesættelse af hensynet til andre mennesker, men det er ikke os eller de vælgere, vi repræsenterer, der har valgt den pågældende. Vi vil altså lade det være en sag mellem kandidaten og vælgerne. I dette tilfælde var lovovertredelsen bekendt, og straffen var afsonet i god tid før opstilling og valg. Vil vælgerne have skatteunddragere, miljøforurenere, bengnavere, spritbilister, aflytningsagenter m.v., må det efter vores mening blive deres sag. Vi kan være uenige med dem i deres valg, men det må blive deres afgørelse. At udelukke en enkelt af disse kategorier ville samtidig virke som en blåstempling af de øvrige. Det ønsker vi ikke, og derfor foretrækker vi ikke at blande os, men at stemme for godkendelsen af hr. Munksøs medlemskab og lade vælgerne alene have det fulde ansvar for deres valg.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgsflertallets ovennævnte indstilling vedtoges med 110 stemmer mod 20.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Lovforslag nr. L 15. Fremsat 9/10 80. Første behandling 16/10 80. Betænkning

30/10 80. Anden behandling 5/11 80. Til lægsbetænkning 13/11 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Nielsen (SF):

Jeg vil godt sige i forbindelse med dette lovforslag om indfødsret, at vi er meget betænkelige fra socialistisk folkepartis side ved den måde, fremskridtspartiet har kørt disse sager i udvalget på. Mange års praksis og mange års retningslinjer er udkrystalliseret inden for netop dette område, og derfor mener vi, at hvis vi skal opleve, at fremskridtspartiet her i salen vil råbe mennesker, som søger indfødsret, ud for alle vinde, må vi fra socialistisk folkeparti kræve klare juridiske regler, så vi ikke kommer i den situation, som fremskridtspartiet her lægger op til. Vi vil bede om at få det med i samrådet med ministeren, således at der ikke er nogen tvivl om, at de mennesker, der søger indfødsret her i landet, ikke skal have deres levned og personlige forhold udråbt i denne sal. Det vil jeg meget henstille til ministeren at være behjælpelig med.

Wilhelm (VS):

VS er ikke betækningsberettiget i indfødsretsudvalget, og jeg har derfor et par kommentarer til betænkningen.

Fremskridtspartiet har bebudet i fremtiden at ville oprulle her i salen ethvert personligt forhold, som man anser for belastende for ansøgere om indfødsret. Jeg skal takke partiet for, at det i det mindste afstod fra at praktisere denne linje over for de ansøgere, vi behandler i dag. Men i fremtiden må man altså regne med, at det vil ske, og denne bebudelse er efter VS' mening tilstrækkelig til, at de øvrige partier må til at tale åbent ud om, hvilke retningslinjer de mener bør gælde for erhvervelse af indfødsret. Viger man tilbage herfor, vil alene fremskridtspartiets trussel være tilstrækkelig til, at fremskridtspartiets retningslinjer i praksis bliver fulgt, enten ved at folk bliver skræmt fra at søge, eller ved at justitsministeriet luger kraftigere ud for at undgå pinlige diskussioner og afstemninger her i salen.

[Wilhelm]

En sådan konfrontationsløs gennemførelse af fremskridtspartiets linje gennem de måske mere humanitære indstillede partiers angst for konfrontationen er i vores øjne det allerværste, der kan ske, og derfor må vi nu have retningslinjerne diskuteret åbent.

VS er ikke og har aldrig været medlem af indfødsretsudvalget, så jeg skal ikke kunne sige, om den hidtidige praksis har været klar for udvalget. Den er det ikke for os andre, og den er det ikke for offentligheden, og det må der så nu rådes bod på. Hvad har f. eks. været de hidtidige kriterier for erhvervelse af indfødsret? Bliver indfødsretsudvalget løbende orienteret om afslagene og om begrundelserne, eller får man ligesom vi andre kun de sager, der slipper igennem justitsministeriets sortering? Hvor mange bliver der egentlig afvist? Og hvordan er kriterierne i andre lande? VS mener ikke, at der er nogen som helst rimelighed i at forlange, at indvandrere eller gruppen af indfødsretsansøgere skal have en højere moralsk standard eller et lavere kriminalitetsniveau end danskerne selv. Tværtimod kan man sige, at et sådant krav er dobbelt urimeligt, fordi det ofte drejer sig om mennesker, der skal tilpasse sig en ret fremmed kultur og retstradition.

Vi er parate til at acceptere, at der blandt indvandrere, herunder blandt indfødsretsansøgere, er en vis kriminalitet, akkurat som der er blandt danskere. Det er dette synspunkt, der ligger bag vort forslag om indvandrernes retsstilling, som jo skal behandles i overmorgen, og det gælder selvfølgelig også, når det som i dag drejer sig om indfødsretsmeddelelse.

Hvis fremskridtspartiet stod ganske alene med sin opfattelse – og sådan kunne det jo se ud af betænkningen – ville det ikke være så galt. Men det ulykkelige er faktisk, at partiets opfattelse i realiteten i vid udstrækning deles af en række andre partier, og at uenigheden alene går på, om afgørelserne skal træffes i offentlighed eller gedulgt. At det forholder sig sådan, fremgår med bedrøvelig klarhed af holdningen i udvisningssager; man accepterer ikke, at også indvandrergruppen har et vist kriminalitetsniveau, endda selv om intet tyder på, som ministeren bekræftede for et øjeblik siden, at det er højere end for den indfødte befolknings vedkommende.

I VS tror vi ikke så dårligt om den danske befolkning, at det skulle være nødvendigt at hæve dens gennemsnitlige moralske vandlevelse ved at tilføje den et fuldkommen lydefrit element udefra. Vi mener, at den danske befolknings vandlevelse og dens kriminalitetsniveau er sådan, at den nok kan tåle, at elementet udefra er af lignende kvalitet.

Dohrmann (FP):

Se, når grundlovens vise fædre er blevet enige om, at tildeling af dansk statsborgerskab er et folketingsanliggende, må de personer, som ikke ønsker deres navne frem i offentligheden, naturligvis afstå fra at søge dansk indfødsret. Vi skulle gerne her i folketinget kunne være bekendt over for offentligheden at vedtage de forskellige love, uanset om det er indfødsrets- eller andre love, og det er simpelt hen det, diskussionen her drejer sig om. Kan folketinget over for offentligheden være bekendt at offentliggøre de love, det vedtager? Det er det, det drejer sig om, og her mener jeg altså, at i et demokrati, som vi har det her i landet – i modsætning til i et diktatur – er en af de ting, vi skal prise os lykkelige for, at vi tør være de ting, vi vedtager, bekendt, men det kan jeg altså forstå at der er nogle der ikke vil.

Jeg synes, det er mere end rimeligt, at offentligheden får at vide, hvis der f. eks. bliver optaget nogen på lovforslaget om indfødsrets meddelelse, som har begået drabsforsøg eller har smuglet eller forsøgt at smugle narkotika.

Jeg hørte i sommer hr. Stetter fra det konservative folkeparti lufte den tanke, at det burde være muligt – jeg håber, jeg citerer korrekt – at frakende en, der har fået tilkendt dansk statsborgerskab, dette igen, såfremt den pågældende begik noget ulovligt. Enhver kan jo sige sig selv, at det ville være helt umuligt, og derfor er det vores

Formanden:

Jeg går ud fra, at det er en offentlig udtalelse, der citeres.

Dohrmann (FP):

Jeg læste den i Jyllands-Posten.

Formanden:

Tak!

Dohrmann (FP):

Og derfor går jeg ud fra, at alle kan være enige i, at det er bedre, man undersøger ansøgerne grundigt, inden de får dansk statsborgerskab, så vi kan stå ved det og bakke op om de mennesker, som bliver danske statsborgere, fremfor at begynde at diskutere sådan noget bagefter.

Stetter (KF):

Hr. Dohrmann henviste til nogle artikler, jeg har skrevet i Jyllands-Posten. Jeg skrev dem nu ikke i sommeren 1980; det var i sommeren 1979. Men lad det nu ligge.

Min personlige holdning er den, at de udlændinge, som opholder sig her i Danmark, skal udvises, hvis de deltager i narkokriminalitet. Jeg mener, at denne form for kriminalitet er den værste, der overhovedet findes, og det er jo således, at udlændinge, som kommer hertil og konfronteres med det danske samfunds friheder, ofte kommer i den situation, at de bliver kriminelle, fordi de simpelt hen ikke kan klare overgangen til et andet samfund.

Jeg skrev også som min personlige mening i sommeren 1979, at denne sanktion også skulle gælde for udlændinge, der i fremtiden opnår dansk indfødsret. Det vil være en betingelse at skulle efterleve. Men min grundholdning er altså den, at narkoforbrydelser er de mest nedværdigende og menneskeodlæggende forbrydelser, der findes. Tragedien rammer narkomanerne, deres børn, deres hele familie og samfundet.

Jeg ved, at jeg ikke har flertal for denne opfattelse, men enhver, der har været i forbindelse med narkomaner, vil give mig ret i, at den forargelse, som man dengang rettede mod min person og mine udtalelser, burde man have rettet mod de udlændinge, der deltager i narkokriminalitet.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Der fremsættes af og til udtalelser fra talerstolen, som vi, der har med tingene at gøre i det daglige, har lidt svært ved at forstå. Der tales, som om folk, der er dømt for narkokriminalitet, eller grove voldsmænd eller mordere kan få indfødsret i Danmark. Det kan de ikke.

Det forslag, der foreligger til behandling i dag, er, som det fremgår af betænkningen,

udarbejdet efter ganske de samme retningslinjer, som det har været tilfældet med vores indfødsretslove gennem de sidste mange år.

Samtlige medlemmer af indfødsretsudvalget med undtagelse af fremskridtspartiets har da også givet tilslutning til forslaget.

Når det fra fremskridtspartiets side gøres gældende, at den behandling, disse lovforslag bliver underkastet, er i strid med grundlovens ånd, må jeg afvise dette synspunkt meget klart. Det vil jeg vende tilbage til i forbindelse med besvarelsen af indfødsretsudvalgets skriftlige spørgsmål vedrørende netop dette punkt. Men jeg kan da oplyse, at allerede før grundlovsændringen i 1953 var der tradition for, at indfødsretslovene blev behandlet i et særligt udvalg, dengang under landstinget, dels vel ud fra praktiske hensyn, dels vel ud fra et diskretionshensyn over for ansøgerne.

At hovedvægten i behandlingen af disse forslag ligger i et folketingsudvalg, er jo ikke ensbetydende med, at de enkelte ansøgers forhold, herunder deres vandel, ikke kan drages frem og gennemdiskuteres for at få konstateret, om den enkelte er egnet til at opnå dansk indfødsret. Det sker jo rent faktisk også. Indenrigsministeriet udarbejder i forbindelse med hvert enkelt af disse lovforslag en liste over de straffe, der er overgået den enkelte ansøger, og nogle oplysninger, som svarer til en række andre oplysninger, der indhentes om de pågældende, og det er derefter ganske overladt til udvalget at vurdere, hvorvidt en ansøger skal trækkes ud af forslaget.

Jeg vil da gerne minde om, at de ansøgere, som indenrigsministeriet har optaget på loven uden forudgående konkret drøftelse med udvalget, alle uden undtagelse opfylder de betingelser, som er aftalt mellem indenrigsministeriet og udvalget. Det er efter min mening en særdeles dårlig idé at trække enkeltpersoner frem her i salen i forbindelse med lovenes behandling.

Og når man ganske enkelte gange gennem tiderne har drøftet spørgsmålet om straffens betydning for opnåelse af indfødsret, er omtalen også normalt sket i generel form.

Jeg kan ikke bestemme, men jeg skal henstille, at det i givet fald også bliver tilfældet i fremtiden. Det er jo domstolenes sag her i landet at tage stilling til, hvilken straf man skal ikendes ved at overtræde landets love,

[Indenrigsministeren]

og jeg synes personlig ikke, der er nogen grund til endnu en gang at trække disse syndere frem i offentlighedens søgelys.

Jeg har i øvrigt fuld tillid til, at indfødsretsudvalget er i stand til at behandle disse sager på fuldt betryggende vis, og jeg har indtryk af, at det er den almindelige opfattelse her i folketinget. Derfor finder jeg heller ikke ved denne lejlighed anledning til at drøfte generelle principper for opnåelse af indfødsret.

Lad os nu få lejlighed til at tale sammen om tingene i udvalget ved det samråd, man har indbudt mig til den 27. november i år.

Indenrigsministeriet har altid fulgt de retningslinjer, som udvalget har ønsket skulle lægges til grund ved behandlingen af disse sager, og det vil vi fortsat gøre. Og så håber jeg, at det foreliggende forslag kan vedtages uden yderligere udsættelse. Vi har jo også et hensyn at tage til de 509 ansøgere, der står i lovforslaget.

Wilhelm (VS):

Jeg og VS vil gerne vedkende os et forhåbentlig endda betydeligt ansvar for det, hr. Stetter omtalte, nemlig angreb i anledning af den nævnte artikelserie sidste sommer, ikke på hr. Stetters person, som han fejlagtigt sagde, ikke engang på hans synspunkter, men på hans urigtige, hetzagtige og udokumenterede påstande. Og jeg siger det her, fordi han faktisk var oppe at gentage det meste af det. Han kørte jo den kampagne på en påstand om, at 300 udvisninger om året gik på udlændinge, som var skyldige i narkotikahandel – de var den væsentligste årsag til narkotikahandel her i landet – og bemærkningerne blev fremsat på en sådan måde, at ingen kunne tro andet, end at det gjaldt de egentlige indvandrere.

Det samme gentog han her i dag, da han begrundede det med, at de har svært ved at tilpasse sig en fremmed kultur. Og det sker mindre end en halv time efter, at indenrigsministeren på hæderlig vis har oplyst, at det, vi sagde sidste sommer, var rigtigt, at der er under 10, der er under denne kategori, og det er et i hvert fald ikke højere kriminalitetsniveau end det, der gælder for den danske befolkning som helhed. Ikke desto mindre fremturer hr. Stetter med, at det er en særlig kriminalitet, de forfalder til, fordi de

har vanskeligt ved at tilpasse sig det danske samfund. Det er ikke rigtigt; det forekommer ikke blandt denne indvandrergruppe, som er den, hr. Stetter rettede sine beskyldninger imod. Det er dokumenteret gang på gang, ikke desto mindre fremturer hr. Stetter.

Vi vil blive ved med at angribe ikke hr. Stetters person, ikke engang hans synspunkter, men hans hetzagtige og urigtige oplysninger.

(Kort bemærkning).

Stetter (KF):

Mine oplysninger stammer fra den årlige rapport fra tilsynet med udlændinge, og jeg siger udtrykkelig: udlændinge. Den rapport, jeg fik udleveret fra tilsynet, viste, at ca. 1.200 udlændinge blev udvist, og af disse udlændinge var efter min hukommelse ca. 300 udvist på grund af narkohandel. Blandt de øvrige var der en gruppe, der hed »andre«, og jeg fik opgivet, at der blandt disse andre også var folk, der blev udvist, efter at de havde udstået straf for narkohandel.

Jeg har aldrig talt om gæstearbejdere i denne forbindelse, men kun om udlændinge. Derimod har hr. Wilhelm påvist, at der blandt disse udlændinge var gæstearbejdere. Jeg ved ikke, hvor mange det var, om det var 10 eller 15, og det er også ligegyldigt. Jeg har kun talt om udlændinge.

Og må jeg så sige til hr. Wilhelm, at det er en god ting at holde sig til, hvad et medlem selv skriver eller siger. Jeg har haft indtryk af, at den hetz, der blev rettet mod mig, ofte byggede på kommentarer, som andre havde fremsat om mine udtalelser, eller kommentarer, som de fremsatte på grund af andres kommentarer. Det er en stor fejl. Man skal holde sig til, hvad jeg har skrevet, og det står jeg ved.

Knud Lind (FP):

I grundlovens § 44 står der i stk. 1:

»Ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov.«

Grundlovens mening med, at indfødsret meddeles ved lovvedtagelser med angivelse af bestemte navngivne personer, er, at hver enkelt af disse navngivne personer må påregne at få deres personlige forhold nøje drøftet i offentlighedens lys, således at folketinget på normal måde i lovgivningsanliggender kan

[Knud Lind]

tage stilling til, hvorvidt de pågældendes personlige forhold er af en sådan karakter, at der bør meddeles dem dansk indfødsret.

Partierne CD, VS og DR er f. eks. ikke repræsenteret i indfødsretsudvalget.

Hr. Knud Larsen skriver på side 44 i sin bog »Indfødsretsloven«:

»Endvidere har den betænkelighed været fremført, at naturalisationsloven i realiteten må betragtes som en samling af enkeltlove uden indbyrdes sammenhæng, der hver især må have den fulde forfatningsmæssige behandling.«

Lovforslag nr. L 15 består altså i realiteten af 509 enkeltlovforslag.

Et flertal af indfødsretsudvalgets medlemmer skriver i deres bidrag til tillægsbetænkningen:

»De generelle retningslinjer for stillingtagen til den enkelte udlændings ønske om at blive dansk statsborger er nedfældet i indenrigsministeriets cirkulære af 6. juni 1968, hvortil kommer en intern vejledning om, hvilke sager indenrigsministeriet kan optage på forslagene uden forudgående forelæggelse for udvalget.«

Flertallet henviser her til nogle kontor-cirkulærer, som er stemplet »Fortroligt«. I betænkningen til nye statsborgerretslove for Danmark, Norge og Sverige af 1949, side 43, under § 6 omtaler man, at hvis man indfører en særregel, bør det fremgå af loven. Man hentyder her til, at udlændinge bør have lejlighed til at læse betingelserne, dvs. de generelle betingelser i f. eks. cirkulæret af 6. juni 1968.

Det kan man ikke for så vidt angår indholdet af de fortrolige ministerielle skrivelser. Indfødsretsudvalgets tys-tys-politik, som nærmest minder om en mellemting mellem et Rotarymøde og et ku-klux-klan-møde, er det, som jeg har opponeret imod og vil opponere imod fremover.

Denne behandlingsform er forbi for så vidt angår udenlandske statsborgere, som i prøvetiden gentagne gange har begået strafelovsovertrædelser. Fremskridtspartiets bidrag skal betragtes som et varselsskud om en tilbagevenden til grundlovens ånd om udvalgsbehandlingen og dens form.

Fremskridtspartiet har intet imod udenlandske statsborgere, men vi mener ikke, at vi bør importere lovovertrædere, så længe

der findes mange lovlydige, der søger om dansk indfødsret.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er i første række ministerens svar, der får mig til at komme herop. Jeg vil gerne understrege, at spørgsmålet om, på hvilke betingelser man får dansk statsborgerskab, er et spørgsmål, der i meget høj grad vedrører ganske overordentlig mange mennesker. Der er optaget på listerne over folk, der lever i Danmark og ikke har dansk statsborgerskab, ca. 100.000 mennesker. De søger ikke alle dansk statsborgerskab, og en hel række af dem vil aldrig gøre det, men en del af dem vil gøre det. Derfor har det stor betydning at vide, hvilke principper der lægges til grund, og jeg føler trang til, efter at det nu er gentaget heroppe, at vi kan henvise det til drøftelser i udvalget, at sige, at folketinget er et udmærket sted at få fastslået officielt principielle retningslinjer. Jeg føler ikke, at der i ministerens ord skulle ligge noget som helst ønske om, at principperne ikke skal offentliggøres, så de er lettilgængelige for dem, der måtte have brug for dem, men jeg synes alligevel, det er på sin plads at understrege, at folketinget er et godt sted at offentliggøre sådan noget.

Og da jeg nu er kommet herop, kan jeg ikke lade være med at knytte et par bemærkninger til hr. Stetters udtalelser heroppefra i anledning af den famøse artikel i Jyllands-Posten i sin tid.

Jeg har mødt adskillige mennesker, der har opfattet hr. Stetters artikel sådan – skønt den, efter hvad der blev sagt heroppe, slet ikke var ment på den måde – at den var møntet på fremmedarbejderne. Det forstår jeg den ikke er, men den skade gjorde den altså ved den måde, den var skrevet på.

Må jeg så ikke, så kraftigt som jeg kan, sige om den lov, vi nu om et øjeblik skal stemme om, og hvorved vi giver en række mennesker dansk statsborgerskab, at det er ikke en lov, der giver en række mennesker en slags andenklassens dansk statsborgerskab. De mennesker, der bliver danske statsborgere ved den lov, har samme rettigheder og samme pligter som enhver anden dansk statsborger. Jeg synes, det er nødvendigt at få understreget det. Det er det, vi stemmer om, og

[Bernhard Baunsgaard]

hvis hr. Stetter ikke mener det, skal han lade være med at stemme ja til denne lov.

(Kort bemærkning).

Wilhelm (VS):

Hr. Stetter forbandt i debatten sidste sommer og efterår de 300 udviste udlændinge – jeg mener, det er ordret, men jeg har ikke citatet her; hr. Stetter kan få det fuldstændig ordret ved den debat, vi skal have på torsdag, hvis han stadig væk er genstridig – med folk, som kom fra fremmede kulturer, og som søgte optagelse i det danske samfund.

Det kan kun forstås som indvandrergruppen, hvorom vi ved, at det drejer sig om mindre end 3 pct. af det tal, som hr. Stetter førte i marken. Det var deri, manipulationen bestod.

Man kunne måske undskylde hr. Stetter i sommeren 1979 med, at han ikke læste teksten ordentligt, at han for med en halv vind, og det er endda ikke særlig undskyldeligt, når man tænker på, hvilken udsat gruppe det her drejede sig om. Men man kan ikke blive ved med at undskylde hr. Stetter, for nu ved han bedre, og alligevel stiller han sig herop i dag og taler lige præcis om indvandrergruppen, når han taler om narkokriminalitet. For han forbandt den udtrykkeligt med folk, som har svært ved at tilpasse sig denne nye kultur, som de skal leve i. Det er indvandrergruppen, og dér er ikke denne narkokriminalitet, hr. Stetter hele tiden taler om. Der er, som ministeren har bekræftet det i dag, og som vi oplyste allerede sidste sommer, ikke højere kriminalitetsniveau end i den danske befolkning.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Ministeren udlagde det, som om vi ligefrem ønskede at hænge nogle ud i pressen. Det ønsker vi aldeles ikke. Nu har vi lige snakket om folketingets værdighed, og man kan også snakke om almindelig moral i det hele taget. Hvis en person, som søger dansk indfødsret, har begået noget, som bevirker, at han efter vores mening ikke bør have dansk indfødsret, så må vedkommende da også være indforstået med, at det bliver trukket frem i pressen. Det kan da ikke være rimeligt, at man forsøger at luske nogle personer igen-

nem og bagefter skal til at have en diskussion om, hvorvidt det nu også var rigtigt.

Når nu ministeren forsvarer de personer, som har fået dansk indfødsret, så kraftigt, så vil jeg godt stille et spørgsmål til ministeren. Vi er jo allerede i gang med at behandle det næste indfødsretslovsforslag, og dér har vi en enkelt person – nu røber jeg ingen navne, og ministeren kan nå at trække sin indstilling tilbage – der er blevet afsløret med 2 kg hash. Et flertal i udvalget med undtagelse af fremskridtspartiet har indstillet, at vedkommende meddeles dansk indfødsret. Er ministeren enig i, at vedkommende person skal have dansk indfødsret, eller mener ministeren, at han ikke skal på det næste lovforslag?

Ole Thomsen (S):

Jeg vil gerne sige direkte til hr. Wilhelm, der spurgte, hvor udvalget stod, at hele udvalget tager meget stærkt afstand fra den mindretalsudtalelse, der er kommet fra fremskridtspartiet. Kun etik og god skik forhindrer mig i at referere, hvad vi har været igennem i udvalget. Jeg tror, mange medlemmer har været meget harmfulde over de beskyldninger, der er kommet. Vi hører her igen fra hr. Knud Linds side, at det, der foregår i udvalget, er en form for tys-tys-møder. Der står direkte i tillægsbetænkningen, at det, der foregår, er noget fra viktoriansk tid – hvad man så mener med det. Men ikke nok med det, man mener også, at det, hans egen partifælle hr. Dohrmann laver som formand for dette udvalg, er ku-klux-klan-møder, og at hr. Dohrmann som formand helt klart er med til at importere lovovertædere.

Jeg synes efterhånden, at denne sag har fået en helt urimelig omtale. Den passer helt godt ind i dette partis politik. Det er ganske urimeligt, at disse mennesker, som nu med god grund søger om dansk indfødsret og efter de gældende love og regler får meddelt dansk indfødsret, måske skal stilles over for spørgsmålet: er du en af de lovovertædere, er du en af de forbrydere, som har fået dansk indfødsret?

Jeg håber, at vi kan overbevise salen om, at arbejdet virkelig foregår seriøst, og at vi kan få lovforslaget vedtaget, som det er sket med de andre indfødsretslovsforslag.

Burgdorf (KF):

[Burgdorf]

Jeg mener, at denne debat har taget en helt forkert kurs. Det er ganske givet fremskridtspartiet, som har fremtvunget denne debat og har ønsket den.

Jeg har haft fornøjelsen af at sidde 14 år i dette udvalg, og jeg mener, at udvalget har arbejdet ganske seriøst. I indenrigsministeriet vurderer man, om de personer, som søger, er værdige til at blive danske. Der er nogle, der går umiddelbart igennem, fordi de opfylder de kriterier, som er fastlagt. Der er andre personer, om hvem der kan være tvivl, og de kommer i udvalget, og dér har vi siddet igennem alle årene – også nu – og vurderet: er de værdige til at blive danske? Det er det ikke alle der er, og det er ikke alle, der skal være det. Det er dertil, dette udvalg er nedsat, og jeg mener, at vi har gjort det med den bedste samvittighed.

Når vi nu har fået en emsig hr. Knud Lind som medlem af tinget, kunne jeg næsten fristes til at spørge hr. Knud Lind, der før karakteriserede moderne i indfødsretsudvalget som en mellemting imellem Rotaryklubmøder og ku-klux-klan-møder, hvor han ved det fra. Kender han det sidste?

Jeg vil gerne her slå fast, at de fleste medlemmer undtagen fremskridtspartiets medlemmer af dette udvalg tager det ganske alvorligt, at det er personlige anliggender, menneskeskæbner, det drejer sig om. Det skal man ikke tage let på, og i hvert fald skal man ikke føre partipolitik på det.

(Kort bemærkning).

Stetter (KF):

Hr. Bernhard Baunsgaard har ved samtaler med andre fået det indtryk, at min artikel i Jyllands-Posten i sommeren 1979 var skrevet, som om den var møntet på gæstearbejdere. Ja, det er jo netop sagen. Min artikel var møntet på udenlandske statsborgere, og hele dens statistik omhandlede udenlandske statsborgere, den var ikke møntet på fastboende gæstearbejdere. Den eneste, der har påvist, at der i denne statistik også findes fastboende udenlandske statsborgere, som er blevet udvist, er hr. Wilhjelm. Det har jeg aldrig nogen sinde gjort.

Jeg er glad for, at vi har fået denne debat og har kunnet få tingene sat på plads. Af personlige årsager kunne jeg ikke deltage i debatten sidste år – enhver her i tinget ved,

hvad der var årsag til det – men nu har jeg endelig fået lejlighed til at få tingene sat på plads, og det er jeg glad for, fordi den kampagne, der blev rettet mod mig, gik på, hvordan andre havde opfattet mine ord. Det er bl.a. det, hr. Bernhard Baunsgaard giver udtryk for. Jeg har skrevet den artikel, og jeg står ved hvert ord. Hvis man tager den frem, vil man også se, at jeg ikke sammenblander udenlandske statsborgere med fastboende gæstearbejdere.

Knud Lind (FP):

Jeg er glad for, at der nu kommer en generel drøftelse om reglerne vedrørende indfødsret. Der er mange ting, som jeg personlig synes bør ændres. I indfødsretscirkulæret er der f.eks. ikke ligestilling mellem kvinder og mænd. Danskigifte kvinder kan få dansk statsborgerskab tidligere end danskigifte mænd. For danskigifte kvinder drejer det sig, så vidt jeg kan se, om 1 ½ år, og for danskigifte mænd drejer det sig om 7 år. Dog skriver man i parentes »noget kortere tid«, og det er så op til udvalget at skønne, hvad denne »noget kortere tid« skal være.

Vi har lige endevendt et folketingsmedlems generalieblad angående spirituskørsel, og adskillige talere har fra denne talerstol givet udtryk for deres mening vedrørende denne overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1. Når vi kommer til noget så helligt som at optage en udenlandsk statsborger i vor kreds, så siger SFs ordfører, at man ikke ønsker at få nævnet navne fra denne talerstol, man ønsker ikke at endevende disse ansøgers generalieblad fra denne talerstol.

Hr. Burgdorf ville gerne vide noget angående dette tys-tys-klu-klux-klan-Rotary-mellemting-møde, som det somme tider kunne være. Jeg vil da gerne sige, at det, som har ligget mig mest på sinde, er denne pressen, hvor man siger: du er godt klar over, at hvis du tager disse ting i salen, så vil du blive stemt ned. Som vi hørte det fra SFs side, ønskede man ikke at endevende disse personers generalieblad heroppefra.

Hvem er det, der reelt provokerer denne situation frem? Det er ministeren, som optager disse personer i sine lovforslag, uagtet én er drabsmand, én er dømt for røveri, én har siddet inde i flere år for straffelovsovertrædelser. Og så mener man, at det er frem-

[Knud Lind]

skridtspartiet, der provokerer det frem ved at tage tingene op her fra talerstolen! Det er omvendt, hr. Burgdorf.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Det er unægtelig en noget forvirrende debat med alle de emner, der bliver bragt ind i den. Men jeg synes nu nok, at topmålet nås, når hr. Knud Lind til sidst siger, at når indenrigsministerens kontor betjener indfødsretsudvalget, der alene har ansvar over for folketinget, og dette kontor handler i direkte overensstemmelse med indfødsretsudvalgets forskrifter givet til det kontor, så er det ministerens og ministerens kontors skyld, at der bliver spektakler omkring sagen. Det tør nok siges at være at vende tingene direkte på hovedet. Indfødsretsudvalget er et folketingsudvalg. Det er dette udvalgs kompetence – og det udvalg alene har den kompetence – at gøre indstillinger til folketinget. Ministeren gør ikke indstillinger til folketinget eller til folketingsudvalget. Ministerens kontor laver et stykke forarbejde i overensstemmelse med de retningslinjer, indfødsretsudvalget har givet det samme kontor. Sådan er forholdet.

Derfor er mit svar til hr. Dohrmann, som spørger mig, om jeg har til hensigt at blive ved med at fremsætte forslag om optagelse på indfødsretsloven efter de hidtidige retningslinjer, ganske klart: ja, naturligvis. Det er det, indfødsretsudvalget har bedt om, og så længe indfødsretsudvalget er af den opfattelse, så gør jeg det naturligvis. Jeg mener egentlig også, jeg bør gøre det.

Nok så mange forsøg på at skabe en fuldstændig ubegrundet mistillid til det store, store flertal af de ansøgere, som står på vore årlige indfødsretslove, til deres hæderlighed og deres vandel og deres egnethed til at blive danske statsborgere fra fremskridtspartiets side kan ikke ændre på de faktiske forhold. Det kan heller ikke skjule den afsky, vi andre føler for den fremgangsmåde, hr. Knud Lind så bevidst og provokerende anvender i partiets forsøg på at så mistillid til folk af anden nationalitet end den danske. Det er et led i en række forsøg på at gøre nøjagtig det samme ved en lang række anledninger på et fuldstændig ubegrundet grundlag.

Jeg har altså til hensigt at følge de gældende retningslinjer, for indfødsretskontoret står

til rådighed for folketinget – gud ske lov – og ikke for hr. Knud Lind.

Formanden:

Hr. Knud Lind har ordet for en kort bemærkning, og så tror jeg, vi snart skal se at få afsluttet denne debat.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Ja, jeg kan for mit vedkommende glæde mig over, at ministeren denne gang er mere inde i sagen, end ministeren var ved sidste behandling. Da var ministeren helt overrasket og fandt, at det var ganske uhørt, at der i det hele taget blev talt om den sag. Nu er det jo sådan, at hvis en minister ikke skulle være inde i en sag, så er det ikke ensbetydende med, at andre af tingets medlemmer ikke må tale om sagen. I så fald ville der være mange meget korte indlæg heroppe fra talerstolen. Ministeren taler om at ønske at så mistillid. Ja, hvis man mener det, så er det altså grundloven, der ønsker at så mistillid, for den taler tydeligt om, at disse lovforslag skal behandles på almindelig vis fra denne talerstol.

Jeg vil til slut erindre om, at en norsk kvinde blev udvist, fordi pågældende havde et halvt gram hash på sig. Jeg ved, at der på det næste lovforslag er en, som har haft 2 kg hash på sig, men alligevel skal have dansk indfødsret. Jeg tror, ministeren skal prøve at kigge sagerne igennem.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg beklager, at hr. Knud Lind fortsat er af den helt fejlagtige opfattelse, at det er mig, der er indfødsretsudvalget. Indfødsretsudvalget har en helt speciel stilling i folketinget. Det er indfødsretsudvalget, der træffer de bestemmelser, der skal træffes, for at folketinget kan få et grundlag for sit arbejde, og ikke indenrigsministeren.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Ja, det ser ud til, at ministeren ikke rigtig har gennemgået det alligevel. I 1916 lavede man en lov om, at statsløse udlændinge kunne få statsborgerskab nærmest ministerielt. Hvis ministeren f.eks. læste i Poul Andersen:

[Knud Lind]

»Dansk Statsforfatningsret« og Knud Larsen: »Indfødsretslovene«, så ville ministeren måske opdage, at det reelt er ministeren, der fremsætter forslagene, men at indenrigsministeriet er en administrativ si i forhold til ministeren.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 129 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af helligdagsloven.

(Lovforslag nr. L 25. Fremsat 10/10 80. Første behandling 21/10 80. Betænkning 11/11 80).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget samt spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Margrete Auken (SF):

Jeg kommer ikke herop for at sige noget om det ændringsforslag, vi har stillet. Jeg støtter det, fordi jeg i modsætning til kristeligt folkeparti er af den opfattelse, at det, der virkelig er helligt og værdifuldt for én, ikke kan gennemføres ved tvang og ved lovgivning på tværs af de ønsker, det drejer sig om. Af samme grund bliver jeg nødt til at gøre en bemærkning til bemærkningerne.

Nok er kirkeligheden ved at brede sig omfattende ind i de socialistiske rækker, men det er alligevel en lang omskolingsproces, der skal til. Det viser bl. a. den bemærkning,

der her er faldet, hvor man har fået den idé, at det er kirkegængerne, der står bag helligdagslovgivningen. Jeg vil hermed sige, at det er det ikke. De er aldrig blevet spurgt og kunne – de fleste af dem i hvert fald – af samme grund som jeg ikke drømme om at forlange tvang med hensyn til det, der for dem handler om ånd.

Aase Olesen (RV):

Når det radikale venstre i betænkningen har skrevet, at vi vil redegøre for vores stilling her, skyldes det, at vi ikke var sikre på, at dette ændringsforslag om at ophæve helligdagsloven totalt ville komme til anden behandling. Vi finder, at det kan være problematisk at ophæve en lov ved en andenbehandling, og derfor gik vi ud fra, at ændringsforslaget ikke ville blive godkendt, når det blev set nærmere efter i sømmene. Forud for regeringens forslag om denne lille ændring af helligdagsloven er der foregået en høring, som man nok også burde have foretaget i forbindelse med ændringsforslaget. Vi er imidlertid blevet belært af juristerne i folketingets sekretariat om, at dette ændringsforslag juridisk er i orden, og at der skal finde afstemning sted om det her i dag. Herefter vil en del af den radikale gruppes medlemmer stemme for forslaget, og en anden del vil stemme imod.

Kirsten Jacobsen (FP):

Et flertal i fremskridtspartiets folketingsgruppe er enige med SF i det ændringsforslag, som SF har stillet. Vi er stort set også enige med SF i de bemærkninger, der er knyttet til ændringsforslaget, og et flertal i fremskridtspartiets folketingsgruppe vil derfor stemme for SFs ændringsforslag.

Hvis SFs ændringsforslag ikke skulle blive vedtaget, vil fremskridtspartiet – for dog at få nogen konsekvens i loven – uden for betænkningen til tredje behandling stille et ændringsforslag, som er knap så vidtgående som SFs, men som dog gør, at helligdagsloven bliver en smule mere konsekvent. Det går ud på, at tidspunktet kl. 12 ikke kun skal gælde for almindelige søndage, men også for de særlige helligdage, som er opregnet i § 2, stk. 1, nr. 1, nemlig langfredag, påskedag, pinsedag, juleaftensdag og juledag. Vi finder det ulogisk, når man på almindelige søndage